

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

12588 *Lei 30/2014, do 3 de decembro, de parques nacionais.*

FELIPE VI

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

PREÁMBULO

A figura de parque nacional aproxímase no noso país aos cen anos de historia, pois xa a Lei do 7 de decembro de 1916 recolleu a selección dun elenco de paraxes excepcionais para a conservación dos seus valores naturais e o desfrute e respecto da sociedade. Despois de case un século de indubidables transformacións en múltiples ámbitos, a esencia desta figura permanece^o inalterada canto á excepcionalidade e simbolismo, que incorpora, á parte da súa riqueza natural, un recoñecemento social xeneralizado e uns valores estéticos, culturais, educativos e científicos destacados. É por isto polo que a súa conservación merece unha atención preferente e a declaración de interese xeral do Estado.

Neste senso, a implicación do Estado na súa protección de máximo nivel, por lei das Cortes Xerais, foi a clave de que, a pesar do tempo transcorrido, poidamos desfrutar na actualidade da selección que constitúe hoxe en día a Rede de Parques Nacionais.

O réxime xurídico destinado a asegurar a protección destes espazos naturais iniciado en 1916 sufriu diversas modificacións, como corresponde á evolución da nosa sociedade e aos cambios na organización administrativa do Estado, pero mantivo inalterado o obxectivo declarado de garantir que as futuras xeracións poidan desfrutar deste legado natural.

A presente lei desenvolve e actualiza, sobre os esteos que constitúen a esencia destes espazos, o modelo existente baseado na súa configuración na Rede de Parques Nacionais, entendida como o sistema integrado por aqueles espazos declarados parques nacionais, o seu marco normativo básico e o sistema de relacións necesario para o seu funcionamento. Para isto, supera a desconexión entre parques e rede e contempla, dunha maneira acorde coa súa importancia, conceptos territoriais, residentes locais e titulares de dereitos coa visión económica necesaria e esencial para conseguir a integración e aceptación dos parques nacionais no seu territorio.

Desta maneira, o modelo de xestión polas comunidades autónomas e de coordinación en rede da Lei 5/2007, do 3 de abril, da Rede de Parques Nacionais, que substitúe sen modificar a súa esencia e da cal toma parte do articulado, actualízase e refórzase, adaptándoo ao que a sociedade exige a esta figura: os parques nacionais deben supor hoxe, ademais dun modelo de conservación da natureza, un exemplo de xestión máis participativa e máis aberta á sociedade e de aplicación dos principios de colaboración, coordinación e cooperación ao configurarse estes como escenarios complexos onde os diferentes actores, respectando a súa competencia e singularidades, se organizan para asegurar a preservación dos seus valores.

Desde esta perspectiva é obrigado que a Administración xeral do Estado consolide a función de coordinación da Rede de Parques Nacionais, coa finalidade de asegurar un marco adecuado para a conservación dos sistemas naturais máis representativos, colaborar no cumprimento dos obxectivos dos parques e alcanzar sinerxías nas accións promovidas na Rede polas diferentes administracións públicas.

A implicación do Estado nestes espazos e a súa singularidade fai que se dotasen dun marco normativo propio e específico, constituído por esa lei e os seus instrumentos de desenvolvemento, así como as leis declarativas de cada parque. Este feito singularízao respecto do resto dos espazos naturais protexidos regulados pola súa normativa sectorial e dótaos dos seus propios instrumentos de xestión, planificación e participación social, así como cunha imaxe propia, unha marca que os identifica e resalta o valor e a apreciación social que merecidamente obtiveron.

A presente lei revisa o procedemento de declaración, de maneira que a iniciativa poida corresponder ao Goberno da Nación ou á comunidade ou comunidades autónomas en que se encontre comprendido o espazo, e a partir desa iniciativa, formalizada nunha proposta conxunta, articula un procedemento en que interveñen ambas as administracións e que conclúe co informe favorable do Consello da Rede e posterior declaración mediante lei das Cortes Xerais.

Os parques nacionais deben constituír un referente non soamente na súa forma de facer conservación senón tamén na súa maneira de xestionarse e de implicar a sociedade nas súas actividades. Precisamente para asegurar a implicación social na preservación dos valores dos parques nacionais, dáse un impulso á figura dos padroados como lugar de encontro da sociedade e procúrase a integración de sectores e colectivos nas actividades de xestión, así como a implicación e apoio da poboación local residente.

A lei ocúpase tamén dos titulares de dereitos nos parques nacionais integrándoos na propia conservación do parque nacional e recoñecéndolles capacidade para desenvolveren actividades económicas ou comerciais, en especial, as relacionadas co uso público ou o turismo rural, así como a súa adecuada presenza institucional nos actos ou actividades propios da proxección dos parques nacionais ante a sociedade.

Esta lei prevé accións para o desenvolvemento territorial como axudas técnicas, económicas e financeiras nas áreas de influencia socioeconómica dos parques nacionais, realizadas polas administracións públicas dentro do seu ámbito de competencia e conforme as dispoñibilidades orzamentarias. Igualmente, as administracións públicas poderán establecer, de forma coordinada, plans de desenvolvemento nas citadas áreas. Particularmente, a Administración xeral do Estado, coa participación das comunidades autónomas, poderá pór en marcha plans piloto que persigan unha activación económica sustentable e, asemade, un efecto social demostrativo na Rede, así como programas de actuacións que contribúan a minimizar os impactos negativos dos parques nacionais.

Así mesmo, a lei protexe aqueles usos e actividades tradicionais, practicados de forma histórica por propietarios, usuarios ou residentes locais nos parques nacionais, que fosen recoñecidos como compatibles ou necesarios para a xestión. Para isto, as administracións públicas desenvolverán programas específicos para a preservación das actividades tradicionais e a súa incorporación á actividade ordinaria do parque nacional. Tamén se prevé o desenvolvemento da marca «Parques Nacionais de España» como identificador común de calidade para as producións destes espazos.

Para a actualización e definición do novo marco xurídico, a lei estrutúrase en 11 títulos. O título I, «Disposicións xerais», refírese ao obxecto desta lei, que é establecer o réxime xurídico básico para asegurar a conservación dos parques nacionais e da Rede que forman, así como establecer instrumentos de colaboración e coordinación.

A lei tenciona mellorar a integración dos parques nacionais na sociedade devolvendo capacidade e protagonismo aos actores territoriais, en particular a propietarios públicos e titulares privados, así como á poboación residente nos seus contornos.

A lei no seu título II, «Os parques nacionais», establece que o obxectivo destes espazos non é outro que o da conservación dos seus valores naturais e culturais, subordinando a este logro o resto das actividades, como son o seu uso e disfrute, a sensibilización, investigación, etc.

O texto é exixente cos requisitos que debe cumprir un territorio para ser declarado parque nacional, de maneira que soamente algúns territorios excepcionais poidan merecer esta declaración. Esta exixencia púxose de manifesto xa con motivo da declaración dos nosos primeiros parques cando don Pedro Pidal, relator e impulsor da

primeira Lei de parques nacionais, cuñou a súa famosa frase «serán poucos ou non serán». Deben representar notoriamente algún dos grandes sistemas naturais que se inclúen nun anexo ao texto. Deben ter unha superficie continua, non fragmentada e sen estrangulamentos para que os seus sistemas evolucionen de forma natural, sen ou coa mínima intervención humana. A este respecto considéranse superficies mínimas 5.000 hectáreas en parques nacionais terrestres ou marítimo-terrestres insulares e 20.000 hectáreas se son peninsulares ou ben parques nacionais en augas mariñas. O territorio debe estar ocupado na súa maior extensión por formacións naturais sen aproveitamentos agrícolas forestais ou hidráulicos, nin actividades extractivas ou elementos artificiais que alteren a súa paisaxe. Por último, non pode existir solo urbanizado nin susceptible de transformación urbanística.

A declaración dun parque nacional leva unida a utilidade pública ou o interese social das actuacións necesarias para a consecución dos seus obxectivos, así como a facultade para o exercicio dos dereitos de tanteo e retracto con obxecto de «recuperar» dereitos reais sobre predios rústicos situados no interior do parque.

As actividades presentes e consolidadas no territorio dos parques nacionais no momento da súa declaración serán obxecto de estudo a fin de determinar as que resulten incompatibles coa xestión e conservación do espazo. No caso de existiren, as administracións competentes adoptarán, preferentemente mediante acordos voluntarios, as medidas necesarias para a súa eliminación dentro do prazo que estableza a lei declarativa.

En todo caso, considéranse incompatibles a pesca deportiva e recreativa e a caza deportiva e comercial, así como a corta con fins comerciais. Por motivos de xestión e de acordo co mellor coñecemento científico, a administración do parque poderá programar actividades de control de poboacións e de restauración de hábitats. Son incompatibles, así mesmo, os aproveitamentos hidroeléctricos, as vías de comunicación e as redes enerxéticas, salvo en circunstancias excepcionais debidamente xustificadas por razóns de protección ambiental ou interese social, e sempre que non exista outra solución satisfactoria.

O solo obxecto da declaración dun parque nacional non poderá ser susceptible de urbanización nin edificación.

A lei refírese ao procedemento para declarar un parque nacional baseado no interese xeral do Estado na súa conservación. A iniciativa corresponde ás comunidades autónomas ou ao Goberno da Nación.

A iniciativa para a declaración de parques nacionais sobre augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional corresponde unicamente ao Goberno da Nación.

Coa adopción do acordo de aprobación inicial entrará en vigor un réxime de protección preventivo que se prolongará até a entrada en vigor da lei declarativa ou, na falta desta, por un prazo máximo de cinco anos.

O procedemento para a modificación dos límites dun parque nacional tramitarase conforme o procedemento previsto para a declaración, ben que, excepcionalmente, por acordo de Consello de Ministros poderían incorporarse terreos a un parque nacional en determinadas circunstancias.

Recóllese tamén a posible perda da condición de parque nacional que se efectuase por lei das Cortes Xerais, que só se poderá fundamentar na deterioración grave do seu estado de conservación.

O último artigo deste título regula a declaración de emerxencia en caso de catástrofe ambiental. Atribúese ao ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente tal declaración, ben por propia iniciativa ou das comunidades autónomas, e en calquera dos casos con comunicación ao Consello da Rede Parques Nacionais. Esta declaración de emerxencia supón a obrigação das autoridades competentes de mobilizar medios humanos e materiais que se encontren baixo a súa dependencia.

O título III dedícase á «Rede de Parques Nacionais», que define como un sistema integrado por aqueles espazos declarados parques nacionais, o seu marco normativo básico e o sistema de relacións necesario para o seu funcionamento.

Enuméranse os obxectivos da Rede, así como as funcións que para a consecución deses obxectivos reserva para si a Administración xeral do Estado.

Estabécese o mandato ao Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente de elaborar, cada tres anos, un informe sobre a situación da Rede de Parques Nacionais que, logo de informe do Consello da Rede, será elevado ao Senado.

Termina este título III cun artigo específico dedicado á imaxe corporativa e identidade gráfica da Rede.

O título IV refírese a «instrumentos de planificación». Outorga ao plan director da Rede de Parques Nacionais alcance básico e carácter de máximo instrumento de planificación, ao mesmo tempo que simplifica o seu procedemento de elaboración e singulariza e potencia os efectos das directrices básicas de conservación.

O plan director terá o carácter de directrices para a ordenación dos recursos naturais, de acordo coa lexislación de protección do medio natural. Preténdese con isto dotar os territorios dos parques nacionais dun réxime realmente exclusivo e moi específico, deseñado para adaptarse a todas as súas singularidades.

Reforza o papel do plan reitor de uso e xestión e asegura a súa visibilidade, de maneira que nitidamente se poida entender como un instrumento de planificación do parque nacional e permita calibrar o seu cumprimento. En particular, recupera contidos como son os compromisos de planificación económica, as capacidades e dotacións das administracións asignadas para o logro dos fins do parque nacional e o réxime de colaboración con titulares e propietarios.

Os plans reitores de uso e xestión deberán axustarse ao plan director e prevalecerán sobre o planeamento urbanístico.

Por último, incorpora ao ordenamento xurídico básico a figura dos plans sectoriais, con misións técnicas especializadas.

O título V refírese á «xestión», a cal corresponde directamente ás comunidades autónomas a dos parques nacionais terrestres ou marítimo-terrestres, e ao Estado a dos parques nacionais sobre augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional.

Non obstante o anterior, o Estado reserva para si tamén a posibilidade de intervir, con carácter excepcional, en parques terrestres ou marítimo-terrestres cando dispoña de datos fundados de que o parque nacional se encontra nun estado de conservación desfavorable e os mecanismos de coordinación non resulten eficaces para garantir a súa conservación. Neste caso, a Administración xeral do Estado, de forma puntual, singular e concreta, podería aplicar as medidas e accións indispensables e necesarias para evitar danos irreparables nos sistemas naturais do parque nacional.

A lei encomenda ao plan director o establecemento dos requisitos necesarios que deben concorrer con carácter mínimo para determinar un estado de conservación desfavorable.

Igualmente, a lei atribúe á Administración xeral do Estado a xestión da Rede de Parques Nacionais.

O título VI refírese aos «órganos consultivos, de colaboración e de coordinación». O desenvolvemento da potestade de coordinación que, de acordo coa doutrina constitucional, corresponde ao Estado é un dos principais motivos que xustifican a elaboración desta norma. Resultaría certamente difícil elaborar un marco de xestión homoxénea para todos os parques da Rede sen desenvolver este labor de coordinación.

Preséntase como novidade a creación de dous órganos dedicados especificamente a desenvolver os principios de coordinación e colaboración de conformidade co disposto no título I da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común. En efecto, a presente lei crea unha comisión de coordinación en cada un dos parques nacionais supraautonómicos e un comité de colaboración e coordinación que reunirá periodicamente os responsables técnicos de todos os parques xunto cos da Rede.

A xestión dos parques nacionais corresponde ás comunidades autónomas e encádrase e debe basearse na aplicación da lexislación básica do Estado, que nesta materia a constitúe a presente lei, como normativa básica xeral, o real decreto polo que

se aproba o plan director da Rede como instrumento de planificación de maior rango e as leis declarativas como lexislación básica específica de cada parque nacional.

Este título VI ocúpase tamén dos órganos consultivos. O Consello da Rede de Parques Nacionais continúa sendo o órgano consultivo de maior rango, presidido polo ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente.

O padroado, órgano consultivo e de participación da sociedade específico de cada parque nacional, ten a función de velar polo cumprimento das normas establecidas en interese dos parques nacionais. Nel están representados os axentes sociais da zona, os propietarios públicos e privados de terreos incluídos no parque, aquelas institucións, asociacións e organizacións relacionadas co parque ou cuxos fins concorden cos principios inspiradores da presente lei, ademais de polas administracións públicas, cunha composición paritaria entre o número de representantes da Administración xeral do Estado e o das comunidades autónomas.

A lei incorpora, así mesmo, o Comité Científico de Parques Nacionais, cuxa función xenérica é o asesoramento científico sobre calquera cuestión proposta polo organismo autónomo Parques Nacionais, ben por iniciativa deste ou ben por petición das administracións xestoras dos parques nacionais.

O título VII refírese a «accións concertadas» e consagra os principios de información mutua, cooperación e colaboración entre as administracións públicas implicadas na xestión dos parques nacionais.

Igualmente, os terreos propiedade do organismo autónomo Parques Nacionais e situados no interior dos parques nacionais poderán ser obxecto de convenio a fin de asegurar a xestión integrada en todo o parque nacional.

Canto á cooperación financeira, a Administración xeral do Estado establecerá os mecanismos precisos para a execución das accións singulares, puntuais e extraordinarias que se determinen, así como, en colaboración coas comunidades autónomas, dos programas comúns e horizontais da Rede. Así mesmo, corresponderá á Administración xeral do Estado a posta en marcha e financiamento de programas multilaterais de actuación en aplicación dos criterios de prioridade aprobados polo Consello de Rede e respectando o principio de voluntariedade.

A lei abre a porta aos recursos privados mediante o impulso de instrumentos público-privados que permitan a incorporación de recursos financeiros adicionais para a xestión da Rede de Parques Nacionais.

O título VIII trata do «desenvolvemento territorial». Define a área de influencia socioeconómica, de maneira máis restritiva, constituída polos termos municipais que achegan territorio ao parque nacional e, excepcionalmente, por outros directamente relacionados, sempre que haxa causas obxectivas que o xustifiquen. No caso de parques nacionais mariños ou marítimo-terrestres, a área de influencia socioeconómica poderá incluír aqueles municipios que, sen achegaren territorio, sexan adxacentes a el en función da súa situación xeográfica.

Nestas áreas as administracións públicas, dentro do seu ámbito competencial, poderán conceder axudas técnicas económicas e financeiras. Igualmente, poderán establecer de forma coordinada plans de desenvolvemento e para isto poden constituír os correspondentes consorcios ou subscribir convenios de colaboración cos colectivos, administracións ou institucións implicadas.

Como novidade a lei prevé actuacións puntuais singulares, coa participación das comunidades autónomas, mediante a posta en marcha de programas piloto que persigan unha activación económica sustentable e, asemade, un efecto social demostrativo na Rede.

Por último, neste título a lei protexe aqueles usos e actividades tradicionais practicados de forma histórica por propietarios usuarios ou residentes locais, nos parques nacionais que fosen recoñecidos como compatibles.

O título IX ocúpase das «relacións internacionais» destacando o papel da Administración xeral do Estado nesta materia, establecendo instrumentos de colaboración e cooperación con outras redes similares no ámbito internacional, implantando un

programa de colaboración internacional e asegurando a participación en redes organizacionais ou institucións internacionais.

Prevé, así mesmo, a difusión e promoción da imaxe e valores dos parques nacionais a nivel internacional a través de programas plurianuais de actuacións.

O título X dedícase á «proxección e participación social». Os parques nacionais deben constituír un referente non só na súa forma de facer conservación senón tamén na súa maneira de xestionarse e de implicar a sociedade nas súas actividades, de maneira que se busca integrar sectores e colectivos nas actividades de xestión, así como implicar e apoiar a poboación local residente, co obxectivo de lograr a cohesión territorial das áreas onde están situados.

A lei ocúpase tamén dos titulares de dereitos nos parques nacionais integrándoos na propia conservación do parque nacional e recoñecéndolles capacidade para desenvolveren actividades económicas ou comerciais compatibles, en especial, as relacionadas co uso público ou o turismo rural.

Dispónse a súa adecuada presenza institucional nos actos ou actividades propios da proxección dos parques nacionais ante a sociedade.

Por último, o título XI refírese ao «régime de infraccións e sancións», que será o establecido na lexislación sobre protección do medio natural, sen prexuízo de que as leis declarativas dos parques nacionais establezan un réxime sancionador específico para cada un deles.

TÍTULO I

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto da lei.*

A presente lei ten por obxecto establecer o réxime xurídico básico para asegurar a conservación dos parques nacionais e da rede que forman, así como os diferentes instrumentos de coordinación e colaboración.

Artigo 2. *Deberes dos poderes públicos.*

Todos os poderes públicos e, en especial, as administracións públicas, nos seus respectivos ámbitos competenciais, velarán pola conservación dos parques nacionais.

Para este fin, fomentarán a colaboración e a participación activa da sociedade no logro dos obxectivos dos parques nacionais e do conxunto da Rede, e garantirán o acceso á información dispoñible nesta materia, así como a divulgación dos datos que se consideren de interese público.

En particular, promoverán a implicación dos titulares de dereitos privados nos parques nacionais, así como da poboación residente nos seus contornos.

Artigo 3. *Definicións.*

a) Zona periférica de protección: é o espazo marítimo ou terrestre exterior, continuo e estremeiro cun parque nacional, dotado dun réxime xurídico propio destinado a proxectar os valores do parque no seu contorno e amortecer os impactos ecolóxicos ou paisaxísticos procedentes do exterior sobre o interior do parque nacional.

b) Área de influencia socioeconómica dun parque nacional: territorio constituído polos termos municipais que achegan terreo a el, así como, excepcionalmente, sempre que haxa causas obxectivas que o definan, por outros directamente relacionados, cando así se considere nas leis declarativas, nos cales as administracións públicas levarán a cabo políticas activas para o seu desenvolvemento.

c) Sistema natural: conxunto de elementos e procesos, biolóxicos, xeolóxicos e climáticos interdependentes que, como resultado da libre evolución sobre un territorio, caracterizan a súa ecoloxía e a súa paisaxe até definiren un escenario propio, recoñecible e singularizable.

d) Estado de conservación desfavorable: situación dun parque nacional cando o resultado dos índices e parámetros que se recollan no plan director así o poña de manifesto.

TÍTULO II

Os parques nacionais

Artigo 4. *Caracterización.*

Os parques nacionais son espazos naturais, de alto valor ecolóxico e cultural, pouco transformados pola explotación ou actividade humana que, en razón da beleza das súas paisaxes, a representatividade dos seus ecosistemas ou a singularidade da súa flora, da súa fauna, da súa xeoloxía ou das súas formacións xeomorfolóxicas, posúen uns valores ecolóxicos, estéticos, culturais, educativos e científicos destacados cuxa conservación merece unha atención preferente e se declara de interese xeral do Estado.

Artigo 5. *Obxectivos.*

A declaración dun parque nacional ten por obxecto conservar a integridade dos seus valores naturais e as súas paisaxes e, subordinado a isto, o uso e disfrute social de todas as persoas con independencia das súas características individuais (idade, discapacidade, nivel cultural, etc.), así como a promoción da sensibilización ambiental da sociedade, o fomento da investigación científica e o desenvolvemento sustentable das poboacións implicadas, en coherencia co mantemento dos valores culturais, do patrimonio inmaterial e das actividades e usos tradicionais consubstanciais ao espazo.

Artigo 6. *Requirimentos territoriais.*

1. Os requisitos que debe reunir un espazo para que poida ser declarado parque nacional son:

a) Será notoriamente representativo, canto a tipoloxía de especies e características naturais dalgún ou algúns dos sistemas naturais incluídos no anexo desta lei e debe supor unha achega adicional de sistemas naturais de forma que se evidencie a mellora daquela.

b) Contará cunha proporción relevante das especies e comunidades propias do sistema natural que pretenda representar na Rede, así como capacidade territorial e ecolóxica para garantir que estas especies ou comunidades poidan evolucionar de forma natural e manter ou alcanzar un estado de conservación favorable.

c) Terá unha superficie continua, non fragmentada e sen estrangulamentos, suficiente como para permitir que se manteñan as súas características físicas e biolóxicas e se asegure o funcionamento dos procesos naturais presentes. Para estes efectos, a superficie do parque nacional, salvo en casos debidamente xustificadas, terá:

– Ao menos 5.000 hectáreas en parques nacionais terrestres ou marítimo-terrestres insulares.

– Ao menos 20.000 hectáreas en parques nacionais terrestres ou marítimo-terrestres peninsulares e en parques nacionais en augas mariñas.

d) Estará ocupado, nunha superficie adecuada, por formacións naturais, sen aproveitamentos de carácter agrícola, forestal ou hidráulico nin elementos artificiais que alteren significativamente a estética da paisaxe ou o funcionamento dos ecosistemas.

e) Non poderá conter actividades extractivas ou explotacións de áreas ou minerais, nin instalacións dedicadas a uso deportivo, industrial ou de lecer non integradas nos programas de uso público ou de visita do parque nacional.

2. Na superficie proposta para incluírse nun parque nacional non pode existir solo susceptible de transformación urbanística nin solo urbanizado.

3. Se se encontraren elementos artificiais no espazo proposto como parque nacional, estes deberán gardar vinculación histórica e cultural e estar integrados no medio natural, salvo casos debidamente xustificados e que sexan compatibles cos obxectivos de conservación do parque nacional.

Artigo 7. *Efectos xurídicos ligados á declaración.*

O réxime xurídico de protección establecido nas leis declarativas terá carácter prevalecente fronte a calquera outra normativa sectorial. En particular, a declaración leva unida:

1. A utilidade pública ou interese social das actuacións que, para a consecución dos obxectivos dos parques nacionais, deban emprender as administracións públicas, en particular, aquelas de carácter básico.

2. A facultade da Administración competente para o exercicio dos dereitos de tanteo e de retracto respecto dos actos ou negocios xurídicos de carácter oneroso e celebrados entre vivos que comporten a creación, transmisión ou modificación do dominio ou de calquera outro dereito real, con excepción dos de garantía, que recaian sobre predios rústicos situados no interior do parque nacional ou ben encravados dentro del, incluída calquera operación ou negocio en virtude do cal se adquira a maioría no capital social de sociedades titulares dos dereitos reais citados. Para estes efectos:

a) O transmitente notificará de maneira que faga fe á Administración competente o prezo e as condicións esenciais da transmisión pretendida. Dentro dos tres meses seguintes á notificación, a dita Administración poderá exercer o dereito de tanteo obrigándose ao pagamento do prezo convidado nun período non superior a dous exercicios económicos.

b) Cando o propósito de transmisión non se notificase de maneira que faga fe, a Administración competente poderá exercer o dereito de retracto no prazo dun ano a partir da data en que teña coñecemento da transmisión e nos mesmos termos previstos para o de tanteo.

c) Os rexistradores da propiedade e mercantís non inscribirán a transmisión ou constitución de ningún dereito sobre os bens referidos sen que se acredite ter cumprido cos requisitos sinalados neste número.

3. As actividades presentes e consolidadas no territorio dos parques nacionais no momento da súa declaración serán obxecto de estudo a fin de determinar as que resulten incompatibles coa xestión e conservación do espazo. No caso de existiren, as administracións competentes adoptarán, preferentemente mediante acordos voluntarios, as medidas necesarias para a súa eliminación dentro do prazo que estableza a lei declarativa. En todo caso, considéranse actividades incompatibles as seguintes:

a) A pesca deportiva e recreativa e a caza deportiva e comercial, así como a corta con fins comerciais. No caso de existiren estas actividades no momento da declaración, as administracións competentes adoptarán as medidas precisas para a súa eliminación dentro do prazo que para tal efecto establecerá a lei declarativa.

A Administración xestora do parque nacional poderá programar e organizar actividades de control de poboacións e de restauración de hábitats de acordo cos obxectivos e determinacións do plan director e do plan reitor de uso e xestión.

b) Os aproveitamentos hidroeléctricos, vías de comunicación, redes enerxéticas e outras infraestruturas, salvo en circunstancias excepcionais debidamente xustificadas por razóns de protección ambiental ou interese social, e sempre que non exista outra solución satisfactoria. No caso de que as ditas actividades ou instalacións estean presentes no momento da declaración e non sexa posible a súa supresión, as administracións

competentes adoptarán as medidas precisas para a corrección dos seus efectos dentro do prazo que para tal efecto establecerá a lei declarativa.

c) As explotacións e extraccións mineiras, de hidrocarburos, areas e canteiras.

d) O aproveitamento doutros recursos, salvo aqueles que sexan compatibles cos obxectivos do parque, se apoiem en dereitos consolidados ou constitúan unha achega recoñecida na lei declarativa de valores culturais, inmateriais ou ecolóxicos.

e) O sobrevoo a menos de 3.000 metros de altura sobre a vertical do terreo, salvo autorización expresa ou por causa de forza maior.

4. Os plans hidrolóxicos de bacía e as administracións competentes en materia hidráulica asegurarán os recursos hídricos adecuados en cantidade e calidade para o mantemento dos valores e o logro dos obxectivos dos parques nacionais.

5. Calquera privación nos bens e dereitos patrimoniais, en particular sobre usos e aproveitamentos recoñecidos no interior dun parque nacional no momento da súa declaración, así como calquera limitación no exercicio dos mencionados dereitos que o titular non teña o deber xurídico de soportar, será obxecto de indemnización aos seus titulares, conforme o establecido na Lei do 16 de decembro de 1954 sobre expropiación forzosa e na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común. As administracións públicas á vista da situación anterior actuarán coa máxima dilixencia para indemnizar, se for o caso, de acordo coa lei declarativa.

6. O solo obxecto da declaración de parque nacional non poderá ser susceptible de urbanización nin edificación, sen prexuízo do que determine o plan reitor de uso e xestión canto ás instalacións precisas para garantir a súa xestión e contribuír ao mellor cumprimento dos obxectivos do parque nacional.

Artigo 8. *Proceso de declaración.*

1. A declaración de parque nacional, baseada na apreciación do interese xeral do Estado na súa conservación e na súa achega á Rede, efectuarase por lei das Cortes Xerais.

A declaración implicará a inclusión do parque na Rede de Parques Nacionais de España.

Terán prioridade as propostas que impliquen a inclusión de sistemas naturais non representados na Rede.

2. A iniciativa para a declaración dun parque nacional corresponde á comunidade ou comunidades autónomas en que se encontre comprendido ese espazo ou ao Goberno da Nación.

Sen prexuízo da aprobación, se for o caso, do correspondente plan de ordenación dos recursos naturais pola comunidade ou comunidades autónomas respectivas, a iniciativa formalizarase mediante a aprobación inicial dunha proposta conxunta polo Consello de Ministros e polo órgano correspondente das comunidades autónomas en cuxo territorio se encontre situado o futuro parque nacional.

3. A proposta de declaración incluirá:

a) Os obxectivos que se pretenden alcanzar coa declaración do parque nacional.

b) Os límites xeográficos.

c) A análise científica e técnica do cumprimento dos requisitos establecidos para os parques nacionais.

d) O diagnóstico ecolóxico do estado de conservación dos sistemas naturais incluídos na proposta.

e) O diagnóstico do patrimonio cultural –material e inmaterial– vinculado cos valores naturais do espazo.

f) A análise socioeconómica dos municipios afectados e do seu contexto comarcal ou rexional.

g) A avaliación dos efectos da declaración sobre os usos existentes e a súa compatibilidade coa figura de parque nacional.

h) Os estudos ambientais e socioeconómicos que permitan estimar as consecuencias da declaración, incluíndo unha análise sobre o grao de aceptación da proposta pola poboación implicada, así como unha memoria económica que inclúa as estimacións sobre a súa repercusión no orzamento das administracións públicas afectadas.

i) A delimitación da zona periférica de protección e o seu réxime xurídico.

j) A delimitación da área de influencia socioeconómica.

k) A identificación das medidas de protección preventiva.

l) A análise da superposición con outras figuras de protección existentes no territorio que se pretende declarar parque nacional.

m) O diagnóstico da accesibilidade dos espazos de uso público e proposta das actuacións que garantan a súa utilización e disfrute a todas as persoas.

4. Despois da súa aprobación inicial, a proposta será sometida ao trámite de información pública polas respectivas comunidades autónomas por un prazo mínimo de tres meses e, incorporando ao expediente as alegacións presentadas e as respostas a estas, será remitida ao Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente.

5. A seguir, serán solicitados os informes dos departamentos ministeriais e das administracións autonómicas afectadas, así como daqueles municipios que, se for o caso, acheguen territorio á proposta de parque nacional.

6. O Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, tomando en consideración os informes e consultas referidos nos números anteriores, así como o resto da documentación incorporada ao expediente, elaborará unha nova proposta que será sometida a aprobación do Consello de Ministros e dos órganos correspondentes das comunidades autónomas afectadas. Por último, será sometido a informe do Consello da Rede de Parques Nacionais.

7. Despois dos trámites anteriores, o Goberno elaborará, aprobará e remitirá ás Cortes Xerais o correspondente proxecto de lei.

8. No caso de parques nacionais declarados sobre augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional, a iniciativa para a declaración corresponde ao Goberno da Nación, que a formalizará mediante a aprobación inicial da correspondente proposta. No procedemento posterior, a proposta será sometida a información pública no *Boletín Oficial del Estado* por un prazo mínimo de tres meses, incorporándose ao expediente as alegacións presentadas e as respostas a elas. Someterase, así mesmo, a informe dos departamentos ministeriais, comunidades autónomas e entes locais afectados, así como a informe do Consello da Rede de Parques Nacionais. Completados os trámites anteriores, o Goberno elaborará, aprobará e remitirá ás Cortes Xerais o proxecto de lei para a súa declaración.

Artigo 9. *Réxime de protección preventiva.*

1. As medidas de protección preventiva incluídas na proposta entrarán en vigor coa adopción do acordo de aprobación inicial e prolongaranse até a entrada en vigor da lei declarativa ou, na súa falta, por un prazo máximo de cinco anos.

2. O citado réxime de protección preventiva suporá que non se poida outorgar ningunha autorización, licenza ou concesión adicional ás preexistentes que habilite para a modificación da realidade física ou biolóxica sen informe previo favorable da Administración ambiental competente. En particular, non poderá procederse á clasificación como solo urbano ou susceptible de ser urbanizado o espazo incluído na proposta.

3. As administracións públicas disporán de tres meses para dar resposta ás solicitudes presentadas, transcorridos os cales se considerarán desestimadas.

Artigo 10. Contido da declaración.

A lei de declaración dun espazo como parque nacional deberá conter, ao menos:

- a) A denominación do parque.
- b) Os obxectivos básicos que debe cumprir o parque.
- c) O seu ámbito territorial con descrición dos seus límites xeográficos.
- d) Unha descrición dos sistemas naturais, as especies singulares e endémicas, as paisaxes e, en xeral, os valores que motivan a declaración.
- e) As prohibicións e limitacións de todos aqueles usos e actividades que alteren ou poñan en perigo a consecución dos obxectivos do parque no conxunto da Rede, sen prexuízo das indemnizacións que poidan derivarse respecto dos dereitos e intereses patrimoniais lexítimos, así como o prazo para a súa supresión, se for o caso.
- f) O réxime sancionador específico de aplicación.
- g) O ámbito territorial da súa zona periférica de protección con descrición dos seus límites xeográficos e o réxime xurídico aplicable, co obxecto de previr posibles impactos no parque procedentes do exterior.
- h) A área de influencia socioeconómica.

Artigo 11. Modificación dos límites territoriais.

1. A modificación dos límites dun parque nacional tramitarase conforme o procedemento previsto para a declaración ou de acordo co que se estableza especificamente na súa lei declarativa.

2. Excepcionalmente, por acordo do Consello de Ministros, por proposta do Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente por iniciativa propia, ou por iniciativa da comunidade autónoma correspondente, poderán incorporarse a un parque nacional espazos terrestres ou mariños estremeiros, de similares características ou cuxos valores resulten complementarios cos daquel, cando conorra algunha das seguintes circunstancias:

- a) Que sexan de titularidade do Estado ou das comunidades autónomas.
- b) Que sexan incorporados ao patrimonio público para o mellor cumprimento dos fins da presente lei.
- c) Que sexan achegados polos seus propietarios para o logro dos ditos fins.

A proposta será sometida ao trámite de información pública por un prazo mínimo de dous meses e as alegacións presentadas incorporaranse ao expediente. Antes de ser presentada ao Consello de Ministros, a proposta será sometida a informe do Consello da Rede de Parques Nacionais e, se for o caso, da Comisión de Coordinación.

Artigo 12. Perda da condición.

1. A perda da condición de parque nacional efectuarase por lei das Cortes Xerais, por proposta do Goberno da Nación, logo de audiencia do órgano que determinen as comunidades autónomas afectadas, información pública durante un período de tres meses, así como informe favorable do Consello da Rede de Parques Nacionais.

2. A perda da condición de parque nacional só poderá fundamentarse na perda dos requisitos exixidos ou deterioración grave e irreversible do seu bo estado de conservación sempre que non se poida restaurar de ningunha maneira o ecosistema.

3. Após a perda de condición de parque nacional, seguirán en vigor os instrumentos de planificación e xestión do espazo natural até que a Administración competente proceda á súa substitución, modificación ou adecuación á nova situación xurídica do espazo natural.

Artigo 13. *Declaración do estado de emerxencia por catástrofe ambiental.*

1. En caso dunha catástrofe ambiental, o ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, por propia iniciativa, precedendo consulta á comunidade ou comunidades autónomas en que se encontre comprendido o parque nacional ou por petición das autoridades competentes, poderá declarar o estado de emerxencia nese parque nacional, co fin de impedir que se produzan danos irreparables e sempre que estes non poidan evitarse mediante os mecanismos de coordinación ordinarios.

Enténdese que hai emerxencia por catástrofe ambiental cando exista perigo grave e certo para a integridade e seguranza dos sistemas naturais dun parque nacional aínda que non afecte persoas e bens e que, polas súas dimensións efectivas ou previsibles, requira unha coordinación nacional e exixa, ademais, unha achega de medios estatais.

Cando a declaración for por iniciativa do ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, darase conta inmediata ás autoridades autonómicas responsables da xestión ordinaria e habitual do parque nacional.

Cando a catástrofe ambiental se sitúe no ámbito de protección civil, a declaración de emerxencia corresponderá ás autoridades competentes na materia, salvo que a emerxencia sexa de interese nacional, caso en que corresponderá ao ministro do Interior. En todos os casos se comunicará ao Consello da Rede de Parques Nacionais, sen prexuízo da súa convocatoria, segundo dispón o número 4 deste artigo.

2. Os criterios para determinar a existencia dun grave perigo para a integridade e a seguranza dun parque nacional, así como os efectos da declaración do estado de emerxencia e as principais accións para executar recolleranse no plan director da Rede de Parques Nacionais.

3. A declaración do estado de emerxencia por unha catástrofe ambiental nun parque nacional implicará, de acordo co plan director da Rede de Parques Nacionais:

a) A designación polo presidente do organismo autónomo Parques Nacionais da persoa encargada de coordinar as tarefas de mobilización e de emprego de todos os elementos persoais e materiais postos ao servizo da situación de emerxencia.

b) O mantemento dun intercambio de información, permanente e continuo, entre o parque nacional afectado e o organismo autónomo Parques Nacionais.

c) A obrigação das autoridades competentes de mobilizar os medios humanos e materiais necesarios que se encontren baixo a súa dependencia para a efectiva aplicación dos mecanismos de actuación exixidos pola declaración do estado de emerxencia e, se for necesaria, a petición do presidente do organismo autónomo Parques Nacionais, dirixida ás autoridades responsables da xestión doutros parques nacionais, de auxilio e de posta á disposición do operativo de emerxencia de recursos deses parques, a fin de colaborar cos propios do organismo e cos da comunidade autónoma ou das comunidades autónomas afectadas polo estado de emerxencia.

d) A redacción dun informe conxunto da Administración xestora do parque e do organismo autónomo Parques Nacionais no cal consten as actuacións realizadas, a avaliación de danos producidos e as medidas propostas para a restauración ambiental da zona ou das zonas afectadas.

4. Declarado o estado de emerxencia, convocarase, con carácter urxente, o Consello da Rede de Parques Nacionais para ser debidamente informado das circunstancias que motivaron a declaración, así como das medidas adoptadas para facer fronte a ese estado, especialmente as relativas á mobilización de persoal e de medios materiais doutros parques nacionais.

5. A fin do estado de emerxencia será acordada polo ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente mediante resolución motivada da cal informará o Pleno do Consello da Rede e as autoridades responsables da xestión do parque ou parques afectados pola declaración.

6. En cada parque nacional o seu órgano xestor deberá elaborar un plan de autoprotección destinado a previr e, se for o caso, facer fronte aos riscos que poidan

producirse. Este plan deberá conter os mecanismos de coordinación cos plans de protección civil.

7. O disposto neste artigo non será de aplicación aos supostos de catástrofe ambiental producida por un suceso de contaminación mariña cando afecte as augas dun parque nacional marítimo, nos cales a declaración de emerxencia e as actuacións que se vaian executar se rexerán polo disposto no Real decreto lexislativo 2/2011, do 5 de setembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de portos do Estado e da mariña mercante, e na súa lexislación complementaria reguladora do Sistema nacional de resposta ante a contaminación mariña.

TÍTULO III

A Rede de Parques Nacionais

Artigo 14. *Caracterización.*

A Rede de Parques Nacionais é un sistema integrado por aqueles espazos declarados parques nacionais, o seu marco normativo básico e o sistema de relacións necesario para o seu funcionamento.

Artigo 15. *Obxectivos.*

Co obxectivo primordial de garantir como legado para as xeracións futuras a conservación dunha mostra representativa dos principais sistemas naturais españois sinalados no anexo da presente lei, os obxectivos específicos da Rede de Parques Nacionais son:

- a) Formar un sistema completo e representativo dos ditos sistemas naturais.
- b) Cooperar no cumprimento dos obxectivos dos parques nacionais no ámbito técnico, social e patrimonial.
- c) Asegurar un marco de actuación homoxéneo en todos os parques da Rede que garanta a coordinación e a colaboración necesarias para manter un estado de conservación favorable.
- d) Alcanzar sinerxías nas accións promovidas no ámbito dos parques nacionais e a Rede polas diferentes administracións públicas con responsabilidades na súa xestión.
- e) Contribuír ao desenvolvemento socioeconómico do contorno dos parques nacionais, mediante a cooperación coas administracións e outros actores sociais presentes no territorio.
- f) Promover e reforzar a imaxe exterior dos nosos parques nacionais e o papel internacional que desempeñan as políticas españolas nesta materia.
- g) Contribuír á concienciación ambiental da sociedade en colaboración con outras institucións e organizacións pertinentes.

Artigo 16. *Funcións da Administración xeral do Estado.*

1. Para o logro dos anteriores obxectivos, competen á Administración xeral do Estado as seguintes funcións:

- a) Elaborar o plan director da Rede de Parques Nacionais e as súas revisións, incluíndo as directrices e os criterios comúns para a xestión de valores cuxa conservación foi declarada como de interese xeral.
- b) O deseño básico e a posta en marcha, en colaboración coas comunidades autónomas, dos programas extraordinarios e actuacións singulares que de común acordo se identifiquen, respectando en todo caso o principio de voluntariedade.
- c) Realizar o seguimento e a avaliación xeral da Rede, en particular do cumprimento e grao de alcance dos seus obxectivos, de acordo co procedemento establecido polo Consello da Rede.

- d) Elaborar o programa específico de actuacións comúns e horizontais da Rede, con carácter homoxéneo e integrador, incluído no plan director.
- e) Establecer os criterios comúns para manter a imaxe corporativa e a debida uniformidade do persoal que polas súas funcións se requira.
- f) Contribuír á mellora do coñecemento científico e á investigación nos parques nacionais, así como a unha adecuada difusión da información dispoñible.
- g) Facilitar a comunicación e o intercambio de experiencias e coñecementos entre o colectivo de persoas que traballan na Rede.
- h) Contribuír ao coñecemento e desfrute por todas as persoas dos valores naturais dos parques nacionais como medio máis efectivo para a súa conservación.
- i) Propor e impulsar a aplicación de instrumentos de cooperación entre administracións e sectores implicados para a consecución dos obxectivos de cada un dos parques nacionais e da Rede no seu conxunto.
- j) Incentivar actividades económicas relacionadas coa divulgación e proxección da Rede de Parques Nacionais no ámbito das súas competencias.
- k) Promover, no marco dos obxectivos da Rede e baseándose preferentemente en acordos voluntarios, o incremento e a consolidación do patrimonio público na Rede de Parques Nacionais.
- l) Contribuír activamente ao desenvolvemento sustentable nas áreas de influencia socioeconómica dos parques nacionais.
- m) Representar España nas redes internacionais equivalentes, participando nas súas iniciativas, e establecer mecanismos de cooperación internacional que permitan a proxección externa da Rede no ámbito das súas competencias.
- n) Coordinar a presenza exterior dos parques nacionais e o desenvolvemento de programas de colaboración e irmandamento.
- o) Contribuír á implicación dos axentes sociais e á participación da sociedade na consecución dos obxectivos da Rede, proxectando os valores dos parques nacionais na sociedade e crear unha conciencia social activa, favorable e comprometida coa súa conservación.
- p) O exercicio daquelas outras competencias que teña atribuídas en función da normativa xeral e sectorial.

2. Cada tres anos o Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente elaborará un informe de situación da Rede de Parques Nacionais que, logo de informe do Consello da Rede, se elevará ao Senado e se fará público. Este informe irá acompañado dun anexo coa situación en cada un dos parques nacionais elaborado pola súa administración xestora.

Artigo 17. *Imaxe corporativa e identidade gráfica da Rede.*

O Goberno, por real decreto, e logo de informe do Consello da Rede de Parques Nacionais, establecerá a imaxe corporativa e a identidade gráfica da Rede, incluídos medios materiais e vestuario de persoal. O seu uso será obrigatorio para, ao menos, aqueles profesionais da Rede que desenvolvan labores en contacto co público.

A sinalización informativa dos parques nacionais terá carácter único, obrigatorio, exclusivo e será accesible. En particular, a declaración dun espazo como parque nacional suporá a retirada da sinalización referida ao réxime cinexético que previamente á declaración do parque nacional puiden existir na medida en que se vaian rescatando os correspondentes dereitos, conforme o prazo que se estableza na súa lei declarativa e o previsto no artigo 7.5.

TÍTULO IV

Instrumentos de planificación*Artigo 18. Instrumentos de planificación.*

Son instrumentos de planificación o plan director da Rede de Parques Nacionais e os plans reitores de uso e xestión, referidos no presente título, así como os que, no seu ámbito de competencia, acorden as comunidades autónomas de carácter sectorial para aqueles ámbitos de actividade que precisen dunha formulación máis detallada que a prevista no plan reitor de uso e xestión.

Artigo 19. O plan director da Rede de Parques Nacionais.

1. O plan director da Rede de Parques Nacionais é o máis elevado instrumento de planificación e ordenación destes espazos de carácter básico e incluírá, ao menos:

- a) Os obxectivos estratéxicos dos parques nacionais en materia de conservación, uso público, investigación, seguimento, formación e sensibilización.
- b) Os obxectivos que se pretenden alcanzar en materia de cooperación e colaboración tanto no ámbito nacional como internacional.
- c) As actuacións necesarias para manter, promover e impulsar a imaxe corporativa e a coherencia interna dos parques nacionais.
- d) As directrices básicas para a planificación, conservación e coordinación.
- e) O programa de actuacións comúns da Rede e os procedementos para o seu seguimento continuo e avaliación.
- f) Os criterios para a selección dos proxectos de interese xeral que poderán ser obxecto de financiamento estatal.
- g) Os criterios para a determinación do nivel de conservación e xestión básicos que debe manter no tempo cada un dos parques nacionais e dos parámetros con que realizar o seu seguimento.
- h) Os criterios para determinar a existencia dun grave perigo para a integridade e a seguranza dun parque nacional, así como as directrices para as actuacións nas situacións de estado de emerxencia declarado.

2. O plan director terá o carácter de directrices de acordo coa lexislación de protección do medio natural e unha vixencia máxima de dez anos. Anualmente o Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente incorporará, na memoria da Rede, un informe sobre o seu cumprimento.

3. O plan director da Rede de Parques Nacionais será elaborado polo Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente e aprobado por real decreto, logo de informe do Consello da Rede. Para a súa elaboración e para a súa revisión seguirase un procedemento de participación pública, coa intervención, ao menos, das comunidades autónomas e dos padroados dos parques nacionais.

Artigo 20. Os plans reitores de uso e xestión.

1. En cada un dos parques nacionais, con carácter específico, o órgano da Administración competente na planificación e xestión destes espazos elaborará e aprobará un plan reitor de uso e xestión que será o seu instrumento de planificación ordinaria. Nestes plans, que serán periodicamente revisados, fixaranse as normas xerais de uso e xestión do parque.

2. As administracións competentes en materia urbanística emitirán preceptivamente informe sobre os ditos plans antes da súa aprobación ou revisión.

3. No caso de parques supraautonómicos, o plan reitor de uso e xestión, antes de ser aprobado por cada unha das comunidades autónomas, deberá contar con informe preceptivo da comisión de coordinación correspondente.

4. Os plans reitores prevalecerán sobre o planeamento urbanístico. Cando as súas determinacións sexan incompatibles coa normativa urbanística en vigor, esta será revisada de oficio polos órganos competentes.

5. Os plans reitores de uso e xestión axustaranse ao plan director da Rede de Parques Nacionais e conterán, ao menos:

a) As normas, obxectivos, liñas de actuación e criterios xerais de uso e ordenación do parque.

b) A zonificación do parque, delimitando as áreas dos diferentes usos e establecendo a normativa de aplicación en cada unha delas, de acordo cos tipos de zonas que se establezan no plan director.

c) A determinación e a programación das actuacións precisas para a consecución dos obxectivos do parque en materias tales como conservación, uso público, investigación e educación ambiental.

d) A estimación económica dos investimentos correspondentes ás infraestruturas e ás actuacións de conservación, de investigación e de uso público programadas durante a vixencia do plan.

e) A relación das actividades clasificadas en incompatibles ou compatibles coa súa conservación e xestión, e dentro destas últimas distinguiranse aquelas que, ademais, sexan necesarias para a xestión e a conservación do espazo, así como os instrumentos de colaboración cos titulares e propietarios para a súa integración, reformulación ou indemnización, se for o caso.

f) Os criterios para a supresión das formacións vexetais exóticas presentes no interior do parque nacional, así como para a erradicación das especies invasoras.

g) As medidas de integración e coordinación coas actuacións que poidan desenvolver no interior do parque nacional outras administracións públicas.

h) As medidas de prevención fronte a actividades incompatibles que se desenvolvan no exterior do parque e de previsión de catástrofes naturais ou derivadas da actividade humana.

6. Os plans reitores de uso e xestión tamén poderán conter:

a) O escenario de dotacións, persoal, medios materiais e elementos instrumentais asociados á xestión do parque nacional.

b) O programa de actividades económicas que porá en marcha, se for o caso, a iniciativa privada no marco da integración territorial do parque nacional.

c) As medidas para asegurar a compatibilidade da actividade tradicional e o desenvolvemento económico do contorno coa conservación do parque nacional.

7. O procedemento de elaboración dos plans reitores de uso e xestión incluírá necesariamente trámites de audiencia aos interesados, información pública e consulta ás administracións públicas afectadas, así como os informes previos do Consello da Rede de Parques Nacionais e do Padroado.

8. Para os parques nacionais declarados en augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional, o réxime de protección dos recursos pesqueiros regularase no marco dos correspondentes plans reitores de uso e xestión, aprobados polo Goberno da Nación con participación na súa elaboración da Administración pesqueira.

9. Os plans reitores de uso e xestión desenvolveranse a través dos plans anuais de traballos e investimentos e outros instrumentos de planificación e xestión previstos na lexislación autonómica que aproben as administracións competentes e serán sometidos a informe do Padroado.

10. Todo proxecto de obra, traballo ou aproveitamento que non figure no plan reitor de uso e xestión ou nas súas revisións e que se considere necesario levar a cabo nun parque nacional deberá ser debidamente xustificado tendo en conta as directrices daquel e autorizado polo órgano correspondente de xestión, logo de informe do padroado.

11. Os plans reitores de uso e xestión terán unha vixencia mínima de dez anos.

TÍTULO V

Xestión

Artigo 21. *A xestión dos parques nacionais.*

1. A xestión e organización dos parques nacionais corresponde directamente ás comunidades autónomas en cuxos territorios estean situados, incluídos os marítimo-terrestres cando exista continuidade ecolóxica do ecosistema terrestre co mariño, o cal deberá estar avalado pola mellor evidencia científica existente e estar así recoñecido expresamente na lei declarativa.

2. Corresponde á Administración xeral do Estado a xestión dos parques nacionais declarados sobre augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional.

3. Nos casos en que un parque nacional se estenda polo territorio de dúas ou máis comunidades autónomas, o Goberno da Nación e os órganos de goberno desas comunidades poderán subscribir acordos para establecer fórmulas complementarias de xestión e administración ás establecidas na presente lei en relación cos territorios de cada unha das comunidades autónomas.

4. No caso de parques nacionais sobre territorios fronteirizos, estremeiros con outros espazos protexidos de terceiros países, e en caso de establecerse un réxime de colaboración entre estes, corresponde á Administración xeral do Estado a coordinación xeral da actividade común que poida desenvolverse e do réxime internacional que poida establecerse, así como a representación institucional exterior do parque nacional.

Artigo 22. *Intervención en caso de conservación desfavorable.*

1. Cando, de acordo coa información dispoñible, a Administración xeral do Estado tiver datos fundados de que o parque nacional se encontra nun estado de conservación desfavorable e os mecanismos de coordinación non resultaren eficaces para garantir a súa conservación, esta poderá, con carácter excepcional e co fin de evitar danos irreparables nos sistemas naturais que motivaron a declaración do parque nacional, adoptar, de modo concreto, singular e puntual, logo de audiencia da comunidade autónoma ou das comunidades autónomas afectadas, aquelas medidas e accións indispensables para asegurar o cumprimento dos obxectivos da presente lei e a adecuada conservación do parque nacional.

A intervención da Administración xeral do Estado terá lugar logo de requirimento formal á comunidade autónoma ou ás comunidades autónomas correspondentes para que, no prazo de 6 meses, adopten as medidas e accións a que se refire o parágrafo anterior.

2. Adoptadas estas medidas e accións, convocarase, con carácter urgente, o Consello da Rede de Parques Nacionais para ser debidamente informado das circunstancias que motivaron as ditas medidas e accións.

3. O plan director da Rede de Parques Nacionais establecerá os requisitos necesarios que deben concorrer, con carácter de mínimos, para determinar un estado de conservación desfavorable.

Artigo 23. *A xestión da Rede de Parques Nacionais.*

1. Corresponde á Administración xeral do Estado a xestión da Rede de Parques Nacionais, asegurando, no marco do Comité de Colaboración e Coordinación e do Consello da Rede de Parques Nacionais, a debida coherencia das actividades entre os parques nacionais e o marco xeral da Rede de Parques Nacionais.

2. Para o desenvolvemento das súas actuacións, a Rede de Parques Nacionais establecerá unha programación plurianual delas que, en particular, terá en conta as orientacións e directrices contidas no plan director.

3. As administracións xestoras dos parques nacionais deberán achegar ao organismo autónomo Parques Nacionais a información que este precise de forma

continua, especialmente para a elaboración da memoria anual, os informes trienais de situación da Rede de Parques Nacionais e aquela que sexa necesaria para as sesións do Consello da Rede, para o seguimento e avaliación da Rede, así como para exercer as funcións de representación internacional que competen á Administración xeral do Estado.

TÍTULO VI

Órganos consultivos, de colaboración e de coordinación

Artigo 24. *Os padroados.*

1. Para velar polo cumprimento das normas establecidas en interese dos parques nacionais e como órgano de participación da sociedade neles, constituirase, de forma independente de calquera outro órgano de participación que poida existir, un padroado para cada un deles, no cal estarán representadas as administracións públicas implicadas, incluíndo os entes locais afectados, os axentes sociais da zona, os axentes que desenvolvan actividades económicas no seo do parque nacional, os propietarios públicos e privados de terreos incluídos no parque e aquelas institucións, asociacións e organizacións relacionadas co parque ou cuxos fins concorden cos obxectivos da presente lei. O número dos representantes designados pola Administración xeral do Estado e polas comunidades autónomas será paritario. Se un parque se estende por dúas ou máis comunidades autónomas, manterase a composición paritaria do número de representantes designados pola Administración xeral do Estado e o conxunto das comunidades autónomas interesadas.

2. Os padroados dos parques nacionais estarán adscritos, para efectos administrativos, á comunidade autónoma onde estea situado o parque nacional. No caso de parques nacionais situados en varias comunidades autónomas, estas establecerán de común acordo a adscrición do padroado. No caso de parques nacionais declarados sobre as augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional, os padroados estarán adscritos á Administración xeral do Estado, que determinará a súa composición.

3. A composición de cada padroado, o seu réxime de funcionamento e o nomeamento do seu presidente serán competencia da Administración a que estea adscrito. O director-conservador do parque formará parte do padroado.

4. Independentemente doutras funcións que lle poidan ser atribuídas polas administracións de que dependan, son funcións dos padroados:

- a) Coñecer as normas que afecten o parque nacional e velar activamente polo seu cumprimento.
- b) Promover, impulsar e realizar cantas actuacións considere oportunas a favor do espazo protexido.
- c) Emitir informe sobre o plan reitor de uso e xestión e as súas modificacións, así como sobre os plans de traballo e investimentos ou calquera desenvolvemento sectorial derivado del.
- d) Emitir informe sobre a programación anual de actividades que presenten as administracións competentes na súa execución.
- e) Emitir informe antes do exercicio correspondente sobre o orzamento anual do parque nacional onde se detallarán as actuacións que se vaian executar, a institución que as executa e a Administración que as financia.
- f) Aprobar a memoria anual de actividades e resultados, propondo as medidas que considere necesarias para corrixir disfuncións ou mellorar a xestión.
- g) Emitir informe sobre os proxectos e propostas de obras e traballos que se pretenda realizar no parque nacional e non estean contidos nos plans de traballo e investimentos.
- h) Emitir informe sobre as solicitudes presentadas ás convocatorias de subvencións financiadas con cargo aos orzamentos xerais do Estado, que se realizarán na área de influencia socioeconómica.

- i) Emitir informe sobre aqueles proxectos que, desenvolvidos no contorno do parque nacional, se prevexa que poidan ter impacto significativo ou afectar os seus valores naturais.
- j) Emitir informe sobre posibles modificacións do parque nacional.
- k) Propor normas e actuacións para a máis eficaz defensa dos valores do parque nacional.
- l) Establecer o seu propio regulamento de réxime interior.

Artigo 25. O Comité de Colaboración e Coordinación de Parques Nacionais.

1. No ámbito da Administración xeral do Estado, e co obxecto de afondar nos mecanismos de colaboración e coordinación, estudar posibles efectos comúns, conciliar a posta en marcha de programas e actuacións nos parques nacionais, intercambiar información e experiencias e facilitar a difusión do coñecemento dos parques nacionais, constituirase o Comité de Colaboración e Coordinación de Parques Nacionais.

2. A súa composición, funcións e réxime de funcionamento serán obxecto de desenvolvemento regulamentario. En calquera caso, o Comité de Colaboración e Coordinación de Parques Nacionais estará presidido polo director do organismo autónomo Parques Nacionais, e formarán parte del os responsables de cada parque nacional designados por cada comunidade autónoma. Será secretario un funcionario do organismo autónomo Parques Nacionais.

Artigo 26. As comisións de coordinación.

1. En cada un dos parques nacionais supraautonómicos constituirase unha comisión de coordinación co obxecto de integrar a actividade de xestión de cada unha das comunidades autónomas do modo que resulte máis adecuado. A Administración xeral do Estado, no marco desta comisión, coordinará as actuacións e decisións co obxecto de asegurar a responsabilidade compartida das administracións implicadas e a coherencia do conxunto, actuacións e decisións que serán adoptadas pola Administración competente, sen que poida ser asumida a xestión do parque nin para supostos concretos nin con carácter xeral pola comisión de coordinación.

2. A composición das comisións de coordinación será paritaria, con tantos representantes da Administración xeral do Estado, designados polo ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, como das administracións públicas con competencia na xestión dos parques nacionais. Para estes efectos, cada comunidade autónoma nomeará un máximo de dous representantes por cada comisión de coordinación.

3. O presidente da comisión de coordinación será designado polo ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente de entre os representantes da Administración xeral do Estado e actuará como secretario un dos representantes das administracións autonómicas.

4. A comisión de coordinación, que se reunirá ao menos dúas veces ao ano de forma ordinaria ou sempre que o solicite algunha das partes, quedará validamente constituída no momento en que as administracións implicadas designen os seus representantes e se producise a primeira reunión por iniciativa da Administración xeral do Estado.

5. Corresponden á comisión de coordinación as seguintes funcións:

a) Velar polo logro dos obxectivos básicos dos parques nacionais, en particular a conservación dos seus valores naturais, intercambiando información e asegurando a harmonía na execución das respectivas competencias.

b) Analizar os documentos de alcance xeral de cada unha das administracións concernidas co obxecto de asegurar a súa integración harmónica na actividade de cada unha delas.

- c) Propor ás administracións públicas competentes os convenios de colaboración que se consideren necesarios para executar as respectivas actuacións necesarias para a conservación do parque nacional.
- d) Actuar como comisión de seguimento en caso de convenios de colaboración subscritos entre as administracións concernidas.
- e) Coordinar o correcto uso dos seus signos externos identificativos.
- f) Coñecer, analizar e emitir informe sobre os programas de desenvolvemento sustentable, as actuacións de cohesión territorial, así como as propostas de distribución de axudas e subvencións nas áreas de influencia socioeconómica do parque nacional.
- g) Coñecer e emitir informe sobre o contido da memoria anual de actividades que se debe elevar ao Padroado, así como o informe anual de cumprimento dos obxectivos xerais que se debe elevar ao Consello da Rede coordinándoas co resto de parques da Rede de Parques Nacionais.
- h) Coñecer e coordinar o réxime de colaboración e apoio con titulares e propietarios.
- i) Emitir informe sobre as propostas de modificación dos límites do parque nacional.
- j) A coordinación de todas aquelas actuacións acordadas entre as administracións públicas que se consideren necesarias para o mellor cumprimento dos obxectivos do parque nacional.

Artigo 27. O Consello da Rede de Parques Nacionais.

1. O Consello da Rede é un órgano colexiado de carácter consultivo, adscrito ao Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente.

2. O presidente do Consello da Rede de Parques Nacionais será o ministro de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente. A composición e o funcionamento deste órgano determinarase regulamentariamente, logo de consulta coas comunidades autónomas implicadas.

3. Formarán parte do Consello da Rede, a Administración xeral do Estado, as comunidades autónomas en cuxo territorio estean situados os parques nacionais, unha representación dos municipios incluídos nas áreas de influencia socioeconómica dos parques nacionais, os presidentes dos padroados, representantes do Comité Científico, unha representación das asociacións sen ánimo de lucro e con ámbito de actuación estatal cuxos fins estean vinculados á protección do ambiente e das organizacións agrarias, pesqueiras, empresariais e sindicais de maior implantación no territorio nacional, así como unha representación das asociacións de propietarios de terreos incluídos nos parques nacionais.

Poderán asistir ás reunións do Consello por invitación do presidente, con voz pero sen voto, representantes das restantes comunidades autónomas que manifesten o seu interese en que se declare un parque nacional no seu territorio.

4. Corresponde ao Consello da Rede informar sobre:
- a) A proposta de declaración de novos parques nacionais ou de modificación dos xa existentes.
 - b) A proposta de revogación da declaración dun parque nacional.
 - c) O plan director da Rede de Parques Nacionais, así como as súas revisións.
 - d) Os proxectos de disposicións que afecten de forma directa os parques nacionais.
 - e) A normativa de carácter xeral aplicable aos parques nacionais.
 - f) Os criterios de distribución dos recursos financeiros que se asignen nos orzamentos xerais do Estado para o programa de actuacións de carácter común da Rede de Parques Nacionais.
 - g) A memoria anual da Rede de Parques Nacionais, antes da súa elevación ao Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente para a súa aprobación.
 - h) Os informes trienais de situación da Rede de Parques Nacionais que o Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente debe elevar ao Senado.
 - i) A proposta de solicitude de distincións internacionais para os parques da Rede de Parques Nacionais, así como a promoción internacional dos parques nacionais.

- j) Os plans reitores de uso e xestión dos diferentes parques nacionais, antes da súa aprobación.
- k) Cantas outras cuestións de interese xeral para a Rede lle sexan requiridas.

Artigo 28. *O Comité Científico de Parques Nacionais.*

1. Como órgano científico de carácter asesor créase o Comité Científico de Parques Nacionais, adscrito ao organismo autónomo Parques Nacionais.

2. A función xenérica do Comité será a de asesorar científicamente sobre calquera cuestión que lle sexa presentada pola Dirección do organismo autónomo Parques Nacionais, por iniciativa desta ou por petición das administracións xestoras dos parques nacionais e, especificamente, correspóndenlle:

a) Asesorar na elaboración do programa de investigación da Rede de Parques Nacionais e nas súas revisións.

b) Participar nos procesos de avaliación, selección e seguimento dos proxectos subvencionados ao abeiro de cantas convocatorias públicas de axudas á investigación promova o organismo autónomo Parques Nacionais en materias relacionadas coa Rede de Parques Nacionais e as súas revisións.

c) Elaborar informe previo á determinación do estado de conservación desfavorable de calquera dos parques nacionais, valorando a evolución dos sistemas naturais, formacións xeolóxicas e vexetais ou as especies singulares e avaliando a significación dos valores resultantes da aplicación dos correspondentes parámetros, por petición do organismo autónomo Parques Nacionais ou por instancia das administracións xestoras.

d) Emitir informe sobre os sistemas de indicadores aplicables á Rede de Parques Nacionais para determinar o seu estado de conservación, que deberán ser acordados no seo do Comité de Colaboración e Coordinación e estar baseados nos aplicados no ámbito nacional e internacional.

3. A composición e funcionamento do Comité Científico establecerase mediante orde ministerial. En calquera caso formará parte del o director do organismo autónomo Parques Nacionais, que actuará como presidente, e un conxunto de vogais de entre a comunidade científica cunha recoñecida traxectoria profesional no campo da investigación de espazos naturais protexidos. Por cada unha das comunidades autónomas en cuxo territorio exista un parque nacional nomearase un vogal, na forma que estableza a orde ministerial, e por proposta da correspondente comunidade autónoma.

TÍTULO VII

Accións concertadas

Artigo 29. *Instrumentos de cooperación.*

1. As administracións públicas, para garantir a aplicación desta lei, axustarán as súas actuacións aos principios de información mutua, cooperación e colaboración. En particular, deberán prestarse a debida asistencia para asegurar a eficacia e coherencia das súas actuacións, especialmente nos supostos en que se poña en perigo a adecuada protección dos parques nacionais. Para tal fin as administracións establecerán, de común acordo, cantos instrumentos de cooperación e colaboración consideren necesarios para asegurar o logro dos seus obxectivos.

2. Con carácter xeral, a colaboración entre as administracións explicitarase a través de convenios de colaboración subscritos para o efecto, para executar aquelas actuacións singulares que acorden as partes.

3. O organismo autónomo Parques Nacionais, como titular de terreos incluídos no ámbito do parque nacional, e a Administración xestora deste poderán subscribir os convenios de colaboración que coiden convenientes coa finalidade de asegurar a xestión integrada en todo o parque nacional.

Artigo 30. Cooperación financeira.

1. A Administración xeral do Estado establecerá os mecanismos precisos para a execución e o financiamento das funcións establecidas no artigo 16 e, especialmente, das accións singulares, puntuais e extraordinarias que se determinen, así como, en colaboración coas comunidades autónomas, dos programas de actuacións comúns e horizontais da Rede.

2. A Administración xeral do Estado e as comunidades autónomas poderán acordar instrumentos de cooperación financeira, nos termos de apoio que mutuamente consideren no ámbito das súas respectivas competencias.

3. Poderán acordar, igualmente, a posta en marcha de programas multilaterais de actuación nos cales, respectando en todo caso o principio de voluntariedade e sobre a base da aplicación de criterios de prioridade previamente sometidos a informe do Consello da Rede, a Administración xeral do Estado asuma o financiamento e a execución daquelas actuacións singulares e extraordinarias que de común acordo se identifiquen.

4. A Administración xeral do Estado, mediante o organismo autónomo Parques Nacionais, impulsará a colaboración público-privada que permita a incorporación de recursos financeiros adicionais para a xestión da Rede de Parques Nacionais procedentes da iniciativa privada e do sector empresarial. Neste senso primarase a creación de tecido económico e emprego asociado aos recursos e valores da Rede de Parques Nacionais. O plan director da Rede de Parques Nacionais establecerá os criterios necesarios que deben concorrer, con carácter de mínimos, para a cooperación co sector privado.

TÍTULO VIII**Desenvolvemento territorial****Artigo 31. Áreas de influencia socioeconómica.**

1. En cada parque nacional, as leis declarativas incluírán o establecemento da correspondente área de influencia socioeconómica en que as administracións públicas levarán a cabo políticas activas para o seu desenvolvemento. Esta área estará constituída polos termos municipais que achegan territorio ao parque nacional e, excepcionalmente, por outros directamente relacionados, sempre que haxa causas obxectivas que o xustifiquen e así se considere nas leis declarativas.

2. En particular, nos parques nacionais mariños ou marítimo-terrestres, a área de influencia socioeconómica poderá incluír igualmente aqueles municipios que, sen achegaren territorio ao parque, sexan adxacentes a el en función da súa situación xeográfica, manteñan unha clara vinculación económica e social coas actividades que nel se desenvolvan ou soporten instalacións ou infraestruturas asociadas.

3. En calquera caso, as administracións públicas, na aplicación dos réximes de apoio ás áreas de influencia socioeconómica, terán en especial consideración, tanto cualitativa como cuantitativamente, os municipios que achegan terreos aos parques nacionais.

4. O establecemento dunha área de influencia socioeconómica implica unha atención singular das administracións públicas a asegurar a integración do parque nacional con ela, así como a potenciar as actividades económicas sustentables ligadas á dinamización do contorno do parque nacional. Para tal efecto, as administracións públicas, de forma coordinada, desenvolverán aquelas actuacións que sexan precisas.

Artigo 32. Accións para o desenvolvemento territorial sustentable.

1. Coa finalidade de promover o seu desenvolvemento, as administracións públicas, dentro do seu ámbito competencial e conforme as dispoñibilidades orzamentarias, poderán conceder axudas técnicas, económicas e financeiras nas áreas de influencia socioeconómica dos parques nacionais.

2. Nos programas de subvencións realizados polas administracións públicas poderá darse prioridade ás actuacións ambientais de recuperación de áreas degradadas e demais actuacións que revaloricen os recursos naturais do contorno.

3. Igualmente, as administracións públicas poderán establecer de forma coordinada plans de desenvolvemento sustentable para as áreas de influencia dos parques nacionais, e para isto poden constituír os correspondentes consorcios e subscribir convenios de colaboración co resto de administracións, institucións e colectivos implicados.

4. De forma particularizada, a Administración xeral do Estado, no ámbito das súas competencias a través do organismo autónomo Parques Nacionais e coa participación das comunidades autónomas, poderá pór en marcha programas piloto que inclúan actuacións puntuais singulares para a activación económica sustentable e que persigan actuar como referentes de efecto social demostrativo en toda a Rede de Parques Nacionais.

5. A Administración xeral do Estado, a través do organismo autónomo Parques Nacionais, en cooperación coas comunidades autónomas, poderá pór en funcionamento programas de actuacións que contribúan a minimizar os impactos negativos nos parques nacionais.

6. A Administración xeral do Estado desenvolverá, co fin de valorar *a posteriori* os efectos das accións que financie con cargo aos orzamentos xerais do Estado, un mecanismo de avaliación dos resultados obtidos, coa información dispoñible e coa que lle proporcionen as comunidades autónomas.

Artigo 33. *Integración de usos e actividades locais.*

1. Os usos e costumes tradicionais practicados de forma histórica polos propietarios, usuarios e residentes locais no contorno dos parques nacionais, recoñecidos como necesarios para a xestión ou compatibles con ela, forman parte dos elementos modeladores da configuración do territorio que foi recoñecida como de interese xeral e, en consecuencia, son esenciais para o logro dos obxectivos dos parques nacionais, en tanto que forman parte dos valores esenciais que se queren protexer. En tal senso, nas leis declarativas dos parques nacionais atenderase á importancia singular da conservación activa e viable das actividades tradicionais.

2. As administracións públicas desenvolverán programas específicos para a preservación destas actividades tradicionais e incorporarán o mantemento destas actividades esenciais á actividade ordinaria do parque nacional, entendidas como un instrumento de concertación e integración nunha determinada forma de xestionar o territorio.

3. Potenciarase o desenvolvemento da marca «Parques Nacionais de España» como un identificador común de calidade para as producións destes espazos onde agrupar e integrar aquelas producións dos parques nacionais que voluntariamente o soliciten e que cumpran as normas reguladoras que regulamentariamente se determinen.

4. Dentro dos programas de apoio nas áreas de influencia socioeconómica prestarase especial atención á creación de emprego, á estabilidade laboral e social no desenvolvemento destas actividades tradicionais, ao mesmo tempo que se potenciará a súa mellora tecnolóxica, a súa incorporación comercial e a súa proxección social.

TÍTULO IX

Relacións internacionais

Artigo 34. *Presenza internacional.*

1. Os parques nacionais españois contribúen á conservación dos recursos naturais no mundo e teñen, por isto, que integrarse e ser parte activa nos escenarios internacionais. A Administración xeral do Estado asegurará unha presenza internacional efectiva dos parques nacionais no exterior. Para tal efecto, desenvolveranse as seguintes actuacións:

a) Estableceranse instrumentos para a colaboración, a cooperación, o intercambio de experiencias e o desenvolvemento de programas conxuntos con outras redes similares do ámbito internacional.

b) Implantarase un programa de cooperación internacional co obxecto de apoiar a consolidación dos parques nacionais en terceiros países e, en particular, no ámbito iberoamericano.

c) Asegurarase a participación en redes, organizacións e institucións internacionais relacionadas coa conservación e o uso sustentable do medio natural.

2. A Administración xeral do Estado dirixirá a presenza exterior dos parques nacionais, coordinando a acción singular de cada un deles e actuando como interlocutor ante as institucións internacionais. Neste senso, os representantes da Administración xeral do Estado exercerán o carácter de autoridade no conxunto da representación nacional, á cal poderá incorporarse o resto das administracións implicadas.

3. En particular, corresponde á Administración xeral do Estado a difusión e a promoción da imaxe, os valores, e o modelo de conservación dos parques nacionais no exterior. Para tal efecto desenvolverá un programa plurianual de actuacións aprobado polo presidente do organismo autónomo Parques Nacionais logo de informe do Consello da Rede.

TÍTULO X

Proxección e participación social

Artigo 35. *Participación pública e implicación social.*

Os parques nacionais deben constituír, na súa forma de organización e xestión, un referente xeral de participación pública e implicación social. As actividades de xestión deberán primar a integración dos municipios afectados, sectores e colectivos, e conformarse como un instrumento para a cohesión territorial das áreas onde están situados. En particular, prestarase especial atención á implicación social, á participación dos municipios afectados na toma de decisións e ao apoio singularizado ás poboacións locais residentes no interior dos parques nacionais.

Artigo 36. *Colaboración cos titulares de dereitos.*

1. As administracións públicas potenciarán a participación dos propietarios e outros titulares de dereitos sobre terreos situados no interior do parque nacional na súa conservación.

Para isto, o plan reitor de uso e xestión do parque nacional establecerá as medidas que garantan a compatibilidade das actividades que se realicen no parque nacional cos obxectivos de conservación, incluídas as de promoción dos produtos tradicionais, así como as condicións en que os titulares dos terreos poden colaborar coas administracións públicas na execución das medidas de conservación do parque. Para tal efecto, poderán subscribir convenios, acordos, contratos territoriais ou calquera outro marco de colaboración susceptible de ser desenvolvido en dereito, onde se plasmarán os compromisos de cada unha das partes.

2. En particular, os titulares patrimoniais terán capacidade para desenvolver actividades económicas e comerciais, en especial relacionadas co uso público e actividades de turismo rural. Estas actividades deberán basearse nos recursos e valores naturais do parque nacional e no acceso, desfrute, coñecemento e difusión deles e contribuirán á súa conservación, utilizando a imaxe do parque nacional nos termos que se acorden.

3. Promoverase, igualmente, unha debida presenza institucional dos propietarios e titulares de dereitos no interior dos parques nacionais nos actos, presentacións e actividades propias da proxección dos parques nacionais ante a sociedade.

Artigo 37. *Autorización e concesión de actividades de servizos nun parque nacional.*

1. Os procedementos de concesión e autorización de actividades de servizos que, conforme os seus instrumentos de planificación e xestión, vaian realizarse nun parque nacional deberán respectar os principios de publicidade, obxectividade, imparcialidade e transparencia. Aplicarase, ademais, o principio de concorrencia competitiva nos seguintes supostos:

a) Cando se trate dunha actividade de servizos que promova a Administración xestora do parque nacional conforme os instrumentos de planificación e xestión deste.

b) Cando o exercicio da actividade exclúa o exercicio doutras actividades de terceiros.

2. Os criterios en que se baseará a concesión e autorización para a realización de actividades de servizos estarán directamente vinculados á protección do ambiente.

3. A duración destas autorizacións e concesións será limitada e proporcionada atendendo ás características da prestación do servizo e non dará lugar a renovación automática, sen que implique, unha vez extinguida, ningún tipo de vantaxe para o anterior titular nin para persoas vinculadas a el.

Artigo 38. *Acceso a información.*

1. En materia de acceso á información relativa aos parques nacionais, será de aplicación o réxime previsto na Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de ambiente.

2. Na elaboración dos instrumentos de planificación dos parques nacionais asegurárase a transparencia, a participación pública e a accesibilidade, e as decisións adoptaranse a partir de diferentes alternativas adecuadamente valoradas, tendo en conta os obxectivos desta lei.

Artigo 39. *Acción pública.*

Será pública a acción para exixir ante os órganos administrativos e os tribunais de xustiza a estrita observancia dos preceptos relativos aos parques nacionais existentes nesta lei, nas leis declarativas dos parques nacionais e nas disposicións que se diten para o seu desenvolvemento e aplicación.

TÍTULO XI

Infraccións e sancións

Artigo 40. *Réxime de infraccións e sancións.*

O réxime sancionador aplicable aos parques nacionais será o establecido na lexislación sobre protección do medio natural. Ademais, as leis declarativas dos parques nacionais establecerán un réxime sancionador específico.

En calquera caso, o réxime supletoriamente sancionador da lexislación de espazos naturais protexidos será aplicable ás infraccións e sancións respecto ás condutas que teñan lugar ou afecten un parque nacional concreto aínda que non estean tipificadas na correspondente lei declarativa.

Disposición adicional primeira. *Parques nacionais integrados na Rede.*

Quedan integrados na Rede o conxunto de parques nacionais xa declarados, composto polo Parque Nacional de Ordesa e Monte Perdido, o Parque Nacional de Aigüestortes i Estany Sant Maurici, o Parque Nacional dos Picos de Europa, o Parque Nacional marítimo-terrestre das Illas Atlánticas de Galicia, o Parque Nacional marítimo-

terrestre do Arquipélago de Cabrera, o Parque Nacional de Cabañeros, o Parque Nacional das Tablas de Daimiel, o Parque Nacional de Monfragüe, o Parque Nacional de Serra Nevada, o Parque Nacional de Doñana, o Parque Nacional de Timanfaya, o Parque Nacional do Teide, o Parque Nacional da Caldera de Taburiente, o Parque Nacional de Garajonay e o Parque Nacional da Serra de Guadarrama.

Calquera nova declaración de parque nacional polas Cortes Xerais suporá a súa automática integración na Rede de Parques Nacionais.

Disposición adicional segunda. *Revisión do plan director da Rede de Parques Nacionais e prórroga da vixencia do actual.*

No prazo de dous anos a partir da entrada en vigor da presente lei, o Goberno aprobará o novo plan director da Rede de Parques Nacionais. Mentres non se produce esta, o plan director da Rede de Parques Nacionais, aprobado polo Real decreto 1803/1999, do 27 de novembro, continuará vixente.

Disposición adicional terceira. *Revisión dos plans reitores de uso e xestión dos parques nacionais e a súa adecuación ao plan director da Rede de Parques Nacionais.*

As administracións competentes revisarán os plans reitores de uso e xestión aprobados para adaptalos ao contido dos sucesivos plans directores no prazo de dous anos a partir da aprobación destes.

Disposición adicional cuarta. *Réxime indemnizatorio.*

As administracións públicas asumirán o pagamento das indemnizacións polas limitacións nos bens e dereitos patrimoniais lexítimos establecidas nos parques nacionais. Corresponderá á Administración xeral do Estado o pagamento daquelas que deriven da lexislación básica na materia e do plan director da Rede de Parques Nacionais. Corresponderá ás comunidades autónomas o pagamento das indemnizacións polas limitacións restantes. Nos parques nacionais que se declaren sobre augas mariñas as indemnizacións que poidan orixinarse corresponderán exclusivamente ao Estado ou aos seus organismos vinculados ou dependentes.

Disposición adicional quinta. *Exercicio das competencias estatais.*

O organismo autónomo Parques Nacionais exercerá as competencias atribuídas á Administración xeral do Estado na presente lei sen prexuízo daquelas outras que a lexislación xeral ou sectorial atribúa a outros órganos da Administración xeral do Estado ou aos seus organismos públicos vinculados ou dependentes.

Disposición adicional sexta. *Uso de medios electrónicos.*

A regulación dos órganos colexiados previstos nesta lei deberá prever a utilización de medios electrónicos para levar a cabo as funcións que teñen asignadas, de acordo coa autorización contida na disposición adicional primeira da Lei 11/2007, do 22 de xuño, de acceso electrónico dos cidadáns aos servizos públicos.

Disposición adicional sétima. *Adaptación dos parques nacionais existentes á presente lei.*

1. As administracións públicas adoptarán, nun prazo máximo de seis anos a partir da entrada en vigor da presente lei, as medidas precisas para adecuar a situación dos parques nacionais xa declarados á entrada en vigor desta lei ás determinacións contidas nos seus artigos 6 e 7, coa excepción do relativo ás superficies mínimas establecidas no artigo 6.1.c). Nos casos en que a adecuación afecte dereitos de terceiros, as administracións públicas promoverán a celebración de acordos voluntarios ou, na falta

destes, aplicarán os procedementos de expropiación forzosa ou rescate dos correspondentes dereitos.

Os acordos voluntarios que se celebren deberán facerse sobre a base de criterios técnicos que elaborarán as administracións públicas xestoras de cada parque nacional, coa participación dos propietarios.

Os plans reitores de uso e xestión dos parques incorporarán, en todo caso, o contido dos acordos voluntarios.

Os acordos voluntarios que se adoptasen antes da entrada en vigor desta lei continuarán en vigor nos seus propios termos.

2. Nos parques nacionais dos Picos de Europa e Monfragüe, que manteñen núcleos urbanos no seu interior, non será de aplicación o disposto nos artigos 6.2 e 7.6. Nestes núcleos os plans e normas urbanísticas someteranse ao disposto nas leis declarativas dos parques nacionais en que estiveren incluídos.

3. As áreas de influencia socioeconómica dos parques nacionais declarados con anterioridade á entrada en vigor da presente lei non sufrirán modificación canto aos municipios que as compoñen.

4. A adecuación da sinalización dos parques nacionais e, en particular, a supresión de calquera sinalización referida a anteriores réximes cinexéticos xa extintos, realizarase nun ano a partir da data de aprobación da nova imaxe corporativa prevista no artigo 17.

Disposición adicional oitava. *Terreos do organismo autónomo Parques Nacionais situados fóra dos parques nacionais.*

Os terreos adscritos ou propiedade do organismo autónomo Parques Nacionais non incluídos dentro dos límites dos parques nacionais serán obxecto dunha xestión ambiental acorde cos seus valores naturais e cos fins institucionais que teñan asignados.

Disposición adicional novena. *Creación e funcionamento dos novos órganos.*

A creación e o funcionamento dos novos órganos atenderanse cos medios persoais, técnicos e orzamentarios asignados ao Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente.

Disposición adicional décima. *Adecuación á Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira.*

Todas as actuacións previstas na presente lei que poidan afectar ingresos e gastos públicos deben subordinarse aos principios de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira conforme a Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

Disposición adicional décimo primeira. *Zonas sometidas a exixencias derivadas da defensa nacional ou nas cales concorran outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde apreciadas mediante acordo do Consello de Ministros.*

As propostas en que se formalicen iniciativas para a declaración de parques nacionais que incidan sobre terreos, edificacións e instalacións, incluídas as súas zonas de protección, afectos á defensa nacional deberán ser sometidas, respecto desta incidencia, a informe preceptivo do Ministerio de Defensa con carácter previo á súa aprobación. Así mesmo, e en caso de que concorra a dita incidencia nos instrumentos de planificación previstos nesta lei, deberá solicitarse informe ao referido ministerio na tramitación do plan director da Rede de Parques Nacionais e dos plans reitores de uso e xestión. O informe será vinculante na tramitación dos plans reitores de uso e xestión cuxa aprobación non corresponda ao Goberno.

Sen prexuízo das facultades outorgadas ao Consello de Ministros polos artigos 5 e 6 da Lei 8/1975, do 12 de marzo, de zonas e instalacións de interese para a defensa nacional, poderán realizarse actuacións, plans ou programas sectoriais que contradigan ou non recollan todo ou parte do contido dos instrumentos de planificación ambiental de carácter regulamentario que en cada caso corresponda pola concorrencia de razóns

imperiosas de interese público de primeira orde apreciadas mediante acordo motivado do Consello de Ministros.

Non obstante o disposto nesta lei e de conformidade co previsto no artigo 30 da Lei orgánica 5/2005, do 17 de novembro, da defensa nacional, os bens afectados ao Ministerio de Defensa ou ao uso das Forzas Armadas e os postos ao dispor dos organismos públicos que dependan daquel, así como aqueles en que se constitúan zonas de seguranza de instalacións militares ou civís declaradas de interese militar, están vinculados aos fins previstos na súa lexislación especial.

Disposición adicional décimo segunda. *Parques nacionais sobre augas mariñas.*

Respecto ás propostas de parques nacionais sobre augas mariñas baixo soberanía ou xurisdición nacional solicitarase informe ao Ministerio de Fomento en todos os aspectos referentes a seguranza marítima, navegación, vida humana no mar, contaminación do medio mariño e sinalización marítima, e ao Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo no que se refire a seguranza e abastecemento enerxético e ao Ministerio de Defensa no que se refire a defensa e seguranza nacional.

Disposición transitoria primeira. *Réxime transitorio nos parques nacionais de Castilla-La Mancha.*

Até que a comunidade autónoma asuma a xestión dos parques nacionais de Cabañeros e das Tablas de Daimiel, estes espazos seguiranse rexendo pola normativa anterior que lles sexa de aplicación.

Disposición transitoria segunda. *Aprobación do plan reitor de uso e xestión nos parques nacionais declarados.*

Respecto aos parques nacionais xa declarados que non contén con plans reitores de uso e xestión, as administracións competentes deberán aprobalos no prazo de tres anos a partir da entrada en vigor da presente lei.

Disposición derogatoria única. *Derrogación de normativa.*

Queda derogada a Lei 5/2007, do 3 de abril, da Rede de Parques Nacionais, así como cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao establecido nesta lei.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 7/2013, do 25 de xuño, de declaración do Parque Nacional da Serra de Guadarrama.*

1. Engádese o seguinte parágrafo ao final do número 3 do artigo 8 da Lei 7/2013, do 25 de xuño, de declaración do Parque Nacional da Serra de Guadarrama:

«A intervención da Administración xeral do Estado terá lugar logo de requirimento formal á comunidade autónoma ou ás comunidades autónomas correspondentes para que, no prazo de 6 meses, adopten as medidas a que se refire o parágrafo anterior.»

2. Modifícase a disposición adicional oitava da Lei 7/2013, do 25 de xuño, que pasa a ter a seguinte redacción:

«Dada a singularidade da localización xeográfica do Parque Nacional da Serra de Guadarrama, e con carácter excepcional respecto do establecido para o conxunto dos parques nacionais, a prohibición xeral de sobrevoar a menos de 3.000 metros salvo autorización expresa ou por causa de forza maior queda reducida a 500 metros para as aeronaves comerciais e de Estado.

As actividades de voos de aeronaves non impulsadas por motor serán obxecto de estudo no plan reitor de uso e xestión do Parque Nacional da Serra de Guadarrama a fin

de determinar as cotas, períodos e zonas onde tal actividade non resulte incompatible coa conservación dos recursos do parque.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 1/2007, do 2 de marzo, de declaración do Parque Nacional de Monfragüe.*

1. Elimínase a alínea d) do número 3 do artigo 3 da Lei 1/2007, do 21 de marzo, de declaración do Parque Nacional de Monfragüe.

2. Engádesse un novo número 8 ao artigo 3 da Lei 1/2007, do 21 de marzo, coa seguinte redacción:

«A Administración xestora do parque poderá organizar actividades de navegación no interior das augas deste coa finalidade de difundir os valores naturais do parque nacional, en número e forma que resulte plenamente compatible con estes valores.»

Disposición derradeira terceira. *Título competencial.*

Esta lei, que se dita ao abeiro do disposto no artigo 149.1.23.^a da Constitución, que atribúe ao Estado a competencia en materia de lexislación básica de protección do ambiente, ten carácter básico, sen prexuízo do disposto no seguinte número.

Ten, así mesmo, carácter básico, ao abeiro do artigo 149.1.13.^a da Constitución, que atribúe ao Estado a competencia en materia de bases e coordinación da planificación económica, o artigo 32.

A declaración de estado de emerxencia recollida no artigo 13 ampárase na competencia en materia de seguranza pública atribuída ao Estado con carácter exclusivo polo artigo 149.1.29.^a da Constitución.

Disposición derradeira cuarta. *Habilitación para o desenvolvemento regulamentario.*

1. Facúltase o Goberno, no ámbito das súas competencias, para ditar cantas disposicións foren necesarias para o desenvolvemento e a execución do disposto na presente lei.

2. Facúltase o Goberno para modificar, por razóns de seguranza aérea ou cando resulte pertinente en aplicación da normativa europea, logo de consulta ás comunidades autónomas afectadas, o límite de altura, sobre a vertical do terreo, de sobrevoo do territorio de todos ou dalgún dos parques nacionais, disposto no artigo 7, número 3, alínea e).

Regulamentariamente, por iniciativa conxunta dos ministerios de Defensa e de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, estableceranse as excepcións á prohibición de sobrevoar a unha altura inferior á establecida para os parques nacionais por causa de defensa e seguranza nacional.

3. O Goberno, no prazo dun ano contado desde a entrada en vigor da presente lei, establecerá a imaxe corporativa e a identidade gráfica da Rede, de acordo co disposto no artigo 17.

Disposición derradeira quinta. *Entrada en vigor.*

Esta lei entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Por tanto, mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 3 de decembro de 2014.

FELIPE R.

O presidente do Goberno,
MARIANO RAJOY BREY

ANEXO

Sistemas naturais españois

1. Sistemas naturais terrestres españois que estarán representados na Rede de Parques Nacionais.

– Matos supraforestais, pasteiros de alta montaña, estepas leñosas de altura e cascalleiras.

– Formas de relevo e elementos xeolóxicos singulares do macizo ibérico e as cordilleiras alpinas.

– Formacións e relevos singulares de montaña e alta montaña.

– Sistemas naturais singulares de orixe glaciar e periglaciaria.

– Sistemas naturais singulares de orixe kárstica.

– Bosques mixtos atlánticos do piso colino ou montano.

– Carballeiras, faiais e bidueirais.

– Caxigueiras e bosques de cerquiños.

– Aciñeirais, carrascais, sobreirais e bosques de oliveiras bravas.

– Bosques de abetos e bosques de pinsapos.

– Piñeirais, bosques de sabinas e bosques de cimbros.

– Garrigas xerófilas mediterráneas.

– Estepares mediterráneas, espartais e albardinais.

– Sistemas e formacións asociadas ás bacías terciarias continentais e mariñas.

– Zonas desérticas costeiras e do interior.

– Bosque de laurisilva.

– Monte verde de faial-uceira.

– Tabaibais-cardonais e outras formacións termomacaronésias.

– Cursos de auga e bosques de ribeira.

– Canóns fluviais sobre relevos estruturais.

– Depósitos e formas con modelaxe singular de orixe fluvial e eólica.

– Costas, cantís, dunas e depósitos litorais.

– Zonas húmidas e lagoas de alta montaña.

– Lagoas halófilas, salgais e xeseiras.

– Lagoas de augas doce, carrizais, espadanaís e xunqueiras, e herbais de pateleira con alagamento temporal.

– Zonas húmidas costeiras e marismas litorais.

– Sistemas naturais singulares de orixe volcánica.

2. Sistemas naturais mariños españois que estarán representados na Rede de Parques Nacionais.

– Sistemas asociados a emanacións gasosas submarinas.

– Fondos detríticos e sedimentarios.

– Bancos de corais profundos.

– Fondos de Máerl.

– Comunidades coralíxenas.

– Pradarías de fanerógamas mariñas.

– Áreas peláxicas de paso, reprodución ou presenza habitual de cetáceos ou grandes peixes migradores.

– Grandes montañas, covas, túneles e canóns submarinos.

– Comunidades singulares de grandes filtradores: esponxas, ascidias e briozoos.

– Comunidades de algas fotófilas ou laminariais.

– Comunidades de substrato duro con poboamentos algares fotófilos ou esciáfilos.

– Beirís e escarpas de pendente pronunciada.

– Baixos rochosos.